

2. Маркетинг : підручник / А.Ф. Павленко, І.Л. Решетнікова, А.В. Войчак, Н.В. Куденко, В.Я. Кардаш, В.Л. Корієв, Т.О. Примак, В.П. Пилипчук, А.В. Федорченко та ін. К.: КНЕУ, 2008. 600 с.

3. Писаренко В.В., Багорка М.О. Стратегічний маркетинг. Навчальний посібник Дніпро: Пороги, 2020. 240 с. URL : <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/8387>.

4. Василенко В.А., Ткаченко Т.І. Стратегічне управління: Навч. посібник. – К.: ЦУЛ, 2013. – 396 с.

УДК 336

*Нісфоян С.С., к.е.н., доцент;
Пономарьов М.В.,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький*

КОМПОНЕНТИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Впровадження економічних реформ в державі, що спирається на внутрішні ресурси розвитку, вимагає значних зусиль у сфері регулювання ринкових трансформацій на регіональному рівні. На сучасному етапі ключовим джерелом таких ресурсів виступають інвестиції, які спроможні подолати виробничий спад, зменшити залежність вітчизняного промислового сектору від глобальних економічних тенденцій, сприяти відновленню науково-технічного та виробничого потенціалу країни через підтримку регіональних економічних суб'єктів. Існуючі відмінності в соціально-економічному розвитку регіонів, що природно виникають через різні умови їх становлення, призводять до посилення територіальних диспропорцій у розподілі інвестиційних ресурсів.

Необхідність підвищення ефективності функціонування регіональних економічних систем та забезпечення їх конкурентних переваг зумовлює постійний пошук механізмів активізації інвестиційної діяльності. Сучасний етап розвитку української економіки характеризується посиленням вивченням інвестиційних процесів на регіональному рівні, спочатку із застосуванням міжнародних, а згодом і національних методологій, спрямованих на впровадження успішного досвіду та розробку заходів для посилення інвестиційної активності регіонів. Проте досі не сформовано єдиного комплексного підходу до аналізу інвестиційного клімату [1].

Значний внесок у теоретичне обґрунтування формування регіонального інвестиційного клімату зробили провідні науковці. За загальноприйнятим визначенням, інвестиційний клімат розглядається як середовище реалізації інвестиційних процесів, що формується під впливом політичних, економічних, правових, соціальних та інших чинників, які визначають умови інвестування та рівень ризиків. На регіональному рівні інвестиційний клімат трактується як спроможність соціо-еколого-економічної системи регіону до освоєння інвестицій. Більш конкретно визначення характеризує інвестиційний клімат як комплексну оцінку сукупності соціальних, економічних, організаційних,

правових, політичних та соціокультурних передумов, що визначають привабливість інвестування в певну економічну систему [2].

Аналіз наукових джерел дозволяє виділити чотири ключові складові інвестиційного клімату: інвестиційний потенціал, інвестиційну активність, інвестиційну привабливість та інвестиційні ризики.

Інвестиційний потенціал включає інвестиційні ресурси та інфраструктуру інвестиційної діяльності. Інвестиційна привабливість виступає якісною характеристикою клімату і визначається некомерційними ризиками та розвитком інституційного середовища, що включає формальні правила та неформальні обмеження.

Інвестиційна активність відображає реальну динаміку та інтенсивність інвестиційної діяльності через обсяги та темпи залучення інвестицій в основний капітал регіону.

Важливо підкреслити об'єктивний характер інвестиційного клімату, який є однаковим для всіх інвесторів. Натомість інвестиційна привабливість є суб'єктивною оцінкою об'єкта інвестування конкретним інвестором. Вона формується в рамках інвестиційного клімату і являє собою взаємозв'язок інвестиційного потенціалу та ризиків.

Формування сприятливого інвестиційного клімату в регіоні відбувається під впливом трьох груп факторів:

1. фактори впливу на інвестиційний потенціал (природно-географічні, трудові, інноваційні, інституційні, інфраструктурні, фінансові, споживчі);
2. фактори визначення рівня інвестиційних ризиків (законодавчі, політичні, економічні, соціальні, екологічні, кримінальні);
3. фактори формування інвестиційної активності (виробнича інтеграція, розвиток виробничих потужностей, прямі та портфельні інвестиції, реалізація інвестиційних проектів) [3].

Підсумовуючи, можна зазначити, що найпоширенішим методом оцінки інвестиційного клімату є факторний підхід, який базується на комплексній оцінці основних напрямків за визначеними показниками. На основі такої оцінки можливе групування регіонів за рівнем інвестиційної привабливості та розробка відповідних рекомендацій щодо напрямів інвестування.

Список використаних джерел:

1. Варналій З.С., Босенко В.А. Інвестиційна привабливість та інвестиційна безпека України. *Бізнес-навігатор*. 2019. Вип. 1 (50). С. 144-148.
2. Гура О.Л., Степанова І.В. Інвестиційний аналіз (модульний курс): навч. посібник. Одеса : ТОВ «Ольтон». 2010. 210 с.
3. Бланк І.О. Інвестиційний менеджмент [Текст]: підручник / І.О. Бланк. – К.: 2003. – 398 с.